

Filmhandledning FISH TANK

Rekommenderad från åk 8

En film om femtonåriga Mias väg in i vuxenlivet. Mia som har dansen som livlina i tillvaron har trots bristen på relationer och kärlek kraft att stå emot en destruktiv och begränsande omgivning och hittar till slut en egen väg ut i livet.

En filmhandledning av Eva Westergren

Handling

15 åriga Mia bor med sin ensamstående mamma och yngre syster Tyler i ett bostadsområde i Essex, strax norr om London, omgärdat av motorvägar och fabriksområden men med naturen alldeles intill. Mia är en tonårstjej med alla taggarna utåt. Hon skolkar och har ständiga konflikter med sin ofta berusade mamma som inte verkar bry sig särskilt mycket om Mia. Mias lillasyster Tyler är också en ständig källa till irritation med sina retsamma kommentarer. Mia bråkar också med de andra tjejerna i området. Hon tycker de är ytliga och tillgjorda och hennes enda andningshål undan den trista vardagen är en tom lägenhet där hon brutit sig in och dansar Street Dance och dricker cider i ensamhet. Lägenheten blir genom dansen ett rum där hon kan drömma om ett annat liv.

Mias frustration över livet tar sig konkreta uttryck när hon en dag hittar en utmagrad vit häst som står bunden på en husvagnsparkering i området. Mia försöker befria hästen men råkar själv illa ut när de unga pojkar som äger den upptäcker henne. En av pojkarna, Billy, hjälper henne att fly och blir så småningom hennes vän.

En dag ändras tillvaron när Mias mamma tar hem sin nye pojkvän Connor, som arbetar som säkerhetsvakt på ett närliggande byggföretag. Connor visar både intresse och förmåga att ta på sig en papparoll i förhållande till Mia och Tyler. Tillsammans åker den nya "familjen" på utflykt till en damm och Connor visar Mia hur man kan ta upp fisk med bara händerna. Connors charm får Mias hårda pansar

att gradvis öppna sig och genom att uppmärksamma och uppmuntra hennes dansdrömmar skapar han ett förtroende. Men hos Mia som är på väg in i vuxenlivet väcks också andra känslor till liv. När Mia bejakar och spelar ut sin kvinnlighet besvaras hennes utspel av Connors ibland allt för närgångna blickar. En natt när Mia i smyg ser på när mamman och Connor har sex växer hennes egen längtan efter erotik och närhet.

När Mia blir uppringd och inbjuden till sin en efterlängtd audition, som hon sökt till, berättar hon överlycklig för Connor om sin framgång. En kväll när de båda har druckit och mamman har slocknat övertalar Connor Mia att framföra sitt dansprogram för honom. Connor berömmar henne och uppmanar Mia att sätta sig bredvid honom i soffan. När deras förtroelighet resulterar i att de till slut har sex passerar de båda en gräns. Mias drömmar att genom Connor få ett annat liv slutar i ett stort svek och Connors roll i familjen blir omöjlig och morgonen efter lämnar han Mias mamma gråtande. Mia som fortfarande hoppas att deras relation betyder något blir också hon bryskt avvisad. Men Mia vill inte ge sig och beger sig till Connors hus för att konfrontera honom. När hon tar sig in i det tomma huset upptäcker hon ytterligare ett svek. Connor är gift och har en egen liten dotter. När Connor med familj kommer hem lockar Mia, som en slags hämnd, med sig Connors dotter Keira och ger sig planlöst i väg. Men Keira tröttnar och vill hem och springer i väg från Mia. När Mia försöker fånga in Keira råkar hon knuffa ner henne i en flod. Det ruskar om Mia som med skuldskänslor räddar Keira upp

ur vattnet. Hon kramar om henne och ser till att hon våt men oskadd kommer hem. När Mia är på väg hem blir hon upphunnen av Connor som jagar efter henne, och utan ett ord ger henne en örfil och sen lämnar henne.

När Mia dagen efter dyker upp på sin audition förstår hon på de övrigas lättklädda dräkter att det enda som förväntas av henne är att dansa så sexigt som möjligt. Besviket och ilsket går Mia därifrån.

För Mia känns det som att alla hennes möjligheter att ta sig ut, bort från hemmet, har försvunnit och när hon söker upp sin vän Billy och får reda på att också hästen som hon brytt sig om har dött börjar hon gråta hejdlöst. Billy försöker trösta henne och berättar att han skall köra till Cardiff och ber Mia följa med. Mia går hem och packar ihop sina tillhörigheter. Tyler blir olycklig när hon förstår att Mia tänker ge sig iväg men när Mia berättar för mamman verkar hon inte bry sig. Hon står i köket och dansar som i trance till en av Mias skivor. Mia går fram och dansar med sin mamma och efter en stund deltar också Tyler. För första gången visar Mia genom närheten i dansen en ömhet mot mamman. Innan hon kliver in i Billys väntande bil kramar hon också länge om Tyler och säger ”jag hatar dig” och Tyler svarar med ett leende ”jag hatar dig också”.

Mias livsutrymme

Redan i filmens inledning ser vi med Mias ögon ut över det omgivande bostadsområdet och med kameran som följer tätt bakom henne besöker vi den miljö där Mia bor med sin familj. Det är en sliten arbetarklassförort, några mil utanför London med loftgångshus kringgärdade av motorleder, tomma parkeringsplatser och övergivna fabriker med natur med igenvuxna fält och Themsen alldeles intill. Ett område med låg social status där de ensamma mödrarna står och röker i loftgångarna medan barnen spelar fotboll bland de utslagna på gården. En miljö där det är vardag att polisen eller någon socialarbetare när som helst kan dyka upp. Genom Mia upplever vi begränsningen och instängdheten både i området och i lägenheten där Mia bor med sin ensamstående mamma Joanne och sin lillasyster Tyler. Miljön färgar av sig på Mias hela livskänsla. Mia vill bara bort men vet inte hur. Hon vill egentligen inte vara någonstans utom i den övergivna lägenhet där hon har brutit sig in och som blivit hennes tillflykt, undan världen. När hon ensam dansar där i lägenheten försvinner de begränsningar och den tristess hon känner. Där får hon liv och känner frihet och där kan hon drömma om en annan framtid än den gråa vardag hon blivit tilldelad.

- På vilket sätt markerar Mia sina känslor inför den miljö där hon bor; lägenheten, gården, omgivningen? På vilket sätt uttrycker Mias kroppsspråk hennes känslor inför de rum där hon vistas? Vilka möten är det som klargör hennes inställning till den plats hon blivit tilldelad?

- Varför lockas hon att vilja befria den bundna hästen trots att hon utsätter sig själv för fara? Ser hon hästen som en parallell till sitt eget liv?

- Hur skildras rummet där hon dansar i kontrast till de andra miljöerna vi möter? Hur beskrivs Mias eget rum i lägenheten? Vilka saker är det som kameran fokuserar på? Är det samma Mia vi möter där?

En dysfunktionell familj

I Mias familj är bristen på känslor och relationer påtaglig. Det är en familj som inte fungerar. Där finns hela tiden hot om ständiga konflikter. Mias mamma Joanne betar sig som en tonåring, hon tar hem killar, festar och dricker sig berusad medan Mia och Tyler ofta tvingas ta hand om sig själva så gott det går, ofta med förödande konsekvenser. Där finns ingen att anförtro sig till eller gråta ut hos.

Och både Mia och Tyler saknar uppmuntran eller stöd. Elvaåriga Tyler röker och dricker cider med kompisar framför ändlösa Tv-serier i ett desperat försök att verka vuxen. Mia har skolkat så mycket att hon blivit avstängd från skolan och socialen försöker nu skicka henne till en specialskola för besvärliga barn. Bristen på kärlek och nära relationer förvandlas hos Mia till en ilska som mest riktar sig mot mamman men som också finns som ett svart hot i möten med andra människor. När Mias mamma frågar Mia vad det är för fel med henne svarar Mia: "Det är du som är fel med mig". Mia saknar tillit och känner sig helt utelämnad till sig själv och ilskan blir tillsammans med dansen hennes drivkraft för att överleva det vakuum som familjen utgör.

- Hur hanterar mamman Mias aggressiva sätt? Hur ser relationen mellan Mia och Tyler ut? Kan vi avläsa något annat under den råa yta som de visar upp för varandra? Hur förhåller sig Tyler till de konflikter som Mia har med mamman? På vilket sätt är Tyler en kontrast till Mia i sitt sätt att hantera problemen i familjen?

- I några scener kommenterar mamman Mia: När Mia har somnat i soffan säger hon till Connor "Hon ser helt annorlunda ut när hon sover". Vem skulle mamman vilja att Mia var?

I en scen när Mia har jagat den bortflyende Connor och kommer tillbaka hem berättar mamman för Mia att hon egentligen inte velat ha henne och först hade tänkt göra abort. Varför berättar mamman om det för Mia just då och hur reagerar Mia på det hon berättar? Anar mamman något om Mias och Connors relation? Hade mamman kunnat hantera en situation där de båda blivit svikna på ett annat sätt?

- Vad är det som får Mia att trots allt närma sig och förlåta mamman i den sista dansen innan hon ger sig av? Vem är stark och vem är svag av de två? Kommer Mia att återvända till sin familj? Finns det något hopp för deras relation?

Kärlek och svek

När Joannes nya kille Connor gör entré i familjen förändras allt. Där finns plötsligt en vuxen som ser både Mia och Tyler och som inte bara är intresserad av mamman utan som också är beredd att axla en papparoll. Genom omtanke, uppskattning och ömhet skapat han ett förtroende till Mia och han uppmuntrar hennes dansande, vilket ger henne en strimma hopp. För Mia blir relationen till Connor ett uppvaknande och en möjlighet att slippa ut ur sitt akvarium.

Mias och Connors far-dotter förhållande förändras gradvis genom den ömsesidiga attraktion de båda känner. I deras olika möten skruvas våra förväntningar upp och vi kan ana en annalkande katastrof. Kan Connor hantera deras relation? När våra förväntningar och fördomar inte infrias

och det inte händer något kan vi andas ut men strax finner sig spänningen igen. Vad händer närmast? Hur skall vi förhålla oss till det som vi ser hända? Kommer allt ändå till slut att bli som vi trott?

Beskriv vad som händer mellan Mia och Connor utifrån följande scener:

Det är morgon och Mia dansar framför TV:n. Connor iakttar henne utan att hon först märker honom. ”Du dansar som en svart” säger han. Mia blir plötsligt nyfiken och iakttar honom. Vem är han? Vad vill han? Vad är det som gör Mia nyfiken på Connor? Hur försöker hon på en gång ta reda på mer om honom?

Det har varit fest och Mias mamma har gått och lagt sig. Mia, som lyckats sno åt sig lite sprit har också somnat på soffan. Connor bär upp henne på hennes rum, klär av henne och stoppar om henne medan Mia låtsas sova. Hur upplever Mia det som händer? Hur gestaltas Mias rum i den här scenen? Färger, ljud, kamera? Vilka känslor förmedlar bildspråket?

Familjen åker på utflykt. När de sitter i bilen sätter Connor på en sång som han tycker om ”California dreamin” som blir den musik som Mia sedan väljer för sitt dansframträdande. När de kommer fram till sitt utflyktsmål vill Connor visa hur man kan fånga fisk med bara händerna. Bara Mia vågar kliva ner i dammen. Tillsammans fångar hon och Connor en fisk men Mia skadar foten och blir omplåstrad och buren på ryggen tillbaka till bilen av Connor.

- På vilket sätt stärker de här händelserna banden mellan Mia och Connor? Vad är det som gör att Mia vågar dansa med Connor på parkeringen? Hur reagerar Joanne på deras nyvunna vänskap?

Filmen använder ibland starka symboler. I bilen ber Connor alla att berätta om vilket djur de skulle vilja vara. Mia säger: "en vit tiger" Vilka egenskaper förknippar vi med det djuret? Hur klarar sig en vit tiger i fångenskap? I en närbild får vi se hur den nyss fångade fisken ligger i strandkanten och kippar efter andan. Vilka associationer ger den bilden? Finns det några paralleller till det som händer i filmen? Vad symboliserar den vita hästen? Och varför heter filmen "Fish Tank"?

Connor har lånat en kamera till Mia så att hon kan filma sig själv när hon dansar. När hon skall prova den filmar hon av Connor när han klär av sig och byter skjorta utan att han protesterar. Efteråt tittar hon själv på det hon filmat. Vad är det som får Mia att vilja filma Connors kropp? Är hon attraherad av Connor eller vill hon provocera honom? Hur reagerar Connor efteråt? Hur reagerar Mia när hon blir behandlad som ett olydigt barn? På vilket sätt förändrar den här scenen deras relation?

Mia dansar ensam i mörkret i sitt rum när hon hör Connor komma hem med den berusade mamman. Connor bjuder Mia på sprit och vill att hon skall visa sin tävlingsdans för honom. När Mia har dansat vill han att hon skall sitta bredvid honom. Scenen som börjar i ett slags förtroligt far dotter förhållande slutar med att de har sex. Efteråt säger Connor "Det var fel av mig". Nästa morgon när Mia kommer ner i köket har Connor lämnat familjen och den

gråtande Joanne. Mia springer efter men Connor säger att han måste ge sig i väg och att de skall prata i morgon.

Scenen när Mia och Connor har sex är en dramatisk vändpunkt som vi kanske både hade förväntat oss men samtidigt hoppats att den inte skulle hända. Vad händer med oss i publiken när en karaktär gör något förbjudet? På vilket sätt skildrar regissören den här scenen, kamera, klipp, ljus, ljud?

- Hur tar filmen ställning till det som händer? Finns det en moral i filmberättandet eller överläter regissören det till publiken?

I relationen till Connor vet inte Mia vad hon vill ha, en pappa som bryr sig, en älskare eller kanske bara någon som hon själv kan älska. Som får henne att uttrycka känslor som aldrig har fått komma ut.

- Vilka känslor eller förhoppningar har Mia när hon följer efter Connor? Vilket är det största sveket som hon upplever? Hur kanaliseras Mia sin besvikelse och ilska när hon blivit avvisad?

- Hur bygger filmen upp spänningen inför vad Mia skall göra med henne? Vad tror vi skall hända när Keira faller i vattnet?

På vilka sätt är Mia en överlevare? Vad har hänt med Mia under filmens gång?

Vad har hon lärt sig genom mötet med Connor?

I vilka scener i slutet visar Mia sin styrka? Hur visar hon att hon själv vågar uttrycka kärlek gentemot mamman och Tyler?

Dansen som kraft

Dansen som kraft löper som ett tema genom hela filmen. För Mia är dansen ett sätt att balansera sin ilska och frustration. En livlina som ger henne energi och kraft och gör att hon kan vara sig själv. Den är också en dröm om ett annat liv. En väg att bryta sig loss och bli fri från den trista vardag som omger henne.

- Vilka känslor förmedlar Mia genom sin dans till oss i publiken? Är det en annan sida av Mia vi möter när hon dansar än den hon visar upp utåt? Vilken betydelse har Mias dans som kontrast till den trista miljön vi möter i filmen?
- Dansen är också den punkt i filmen där det händer något mellan Mia och Connor. När vågar Mia för första gången vågar visa upp och blir bekräftad i sin dans? Varför väljer Mia att dansa till "California dreamin" på sin audition, en musik som ju annars inte tillhör hennes smak? Vad är det som får henne att gå sin väg och inte visa upp sin dans på sin audition?
- Dansen i filmen tar sig många olika uttryck. Diskutera dansens roll utifrån följande scener: Vad fyller dansen för funktion för tjejgänget som dansar på gården? För de vuxna som dansar på Joannes fest? För företaget som kallat in Mia till audition?
- Diskutera den sista scenen när Mia dansar med sin mamma och sin lillasyster. Vad händer där? Vilka känslor är det som deras dans ger uttryck för?

Om filmens sätt att berätta

Filmerna följer konsekvent med Mia i hennes vardag. Det är med hennes ögon vi ser världen. Kameran är ofta en rörlig handkamera som ligger tätt bakom ryggen på Mia och fångar hennes instängdhet i täta närbilder. Ibland är den enda ljudeffekten Mias andetag. I några scener färgas ljuset av Mias begynnande känslor för Connor som i scenen när han bär upp henne till hennes sovrum som har ett softat rosa-tonat skimmer. Med en kamera, som när den beskriver relationer och möten mellan människor, ger oss ett begränsat synfält skapas en spänning i det annars ganska långsamma tempot.

- Vad är det vi inte ser? Vad händer närmast? Försök komma ihåg några scener som är särskilt spännande där man är osäker på hur det skall gå?
- Lika viktiga för vår upplevelse är de symboler och metaforer som finns inlagda och som förtydligar Mias sinnesstämning eller belägenhet; som den vita hästen, fisken på flodbanken, de ödsliga fälten. Försök komma ihåg vilka känslor vi associerar till när vi ser de här bilderna.

I en intervju berättar regissören Andrea Arnold, som också skrivit manus, att hon aldrig börjar med ett tema eller ämne, utan med rollfigurerna. Hon frågar sig själv: "Vilka är dessa figurer? Vad gör de? Varför är de där? Vad har de på sig? Hur ser det ut i rummet?"

- Försök att använda regissörens sätt att tänka genom att välja några bilder med saker, miljöer, kläder eller annat som karakteriserar de olika personerna i filmen. Hur vet vi vilka Mia, Connor, Joanne och Tyler är?
- Diskutera hur detta sätt att bygga karaktärer format filmens berättarspråk och vilken roll spelar musiken för att förstärka deras personlighet? Vilka scener hjälper oss att se in i Mia?
- Filmerna har en dialog där Mia, Joanne och Tyler använder ett väldigt tufft och sårande språk när de talar till varandra men man anar att det finns underliggande repliker som aldrig sägs. Hur kan man med hjälp av bilder skapa kontraster som berättar något annat än det som sägs? Välj ut några scener och fundera över vad ni tror att de egentligen säger, eller skulle vilja säga till varandra?

Produktionsuppgifter

England 2009
Regi Andrea Arnold
Manus Andrea Arnold
Producenter Kees Kasander, Nick Laws
Foto Robbie Ryan
Klippning Ollie Chaudeurge
Produktionsdesign Helen Scott

I Rollerna
Mia – Katie Jarvis
Connor – Michael Fassbender
Joanne – Kierstone Wareing
Tyler – Rebecca Griffiths
Billy – Harry Treadaway
Keira – Sydney Mary Nash

Tekniska uppgifter
Speltid 124 min
Ljudsystem Dolby Digital, DTS
Censur Från 11 år
Svensk premiär 8 januari 2010

Distribution
NonStop Entertainment AB
Döbelnsgatan 24, 113 52 Stockholm Tfn 08 673 99 88
E-post info@nonstopentertainment.com
www.nonstopentertainment.com